

vondsten op walvischgebied, (hier werd gedacht, dat het een bruinvisch was), altijd is er nog wel wat belangrijks aan te ontdekken.

9 Sept. 1924. Den Haag, Theresiastraat 152.

F. P. KOUMANS,
Biol. cand.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Boekbespreking. — N. de Koning. *Buitenleven*. Een leiddraad voor Hollandsche jongens die van de natuur houden, niet bang zijn voor regen en wind, en niet graag binnenzitten. — Deel II van het „Padvindersboek”. — Amsterdam, Centraal Magazijn Nederl. Padv. Ver.

In de inleiding spreekt de schrijver de hoop uit, dat door dit boek de lezers eenig begrip zullen krijgen van dat wat buiten in het veld gebeurt, dat zij belang zullen gaan stellen in het buitenleven en dat zij er *meer* van zullen willen weten, om er ook anderen van te vertellen. In verband met het laatste zijn aan het eind van elk hoofdstuk literatuurlijsten opgenomen.

In het eerste hoofdstuk wordt in het kort het ontstaan der aarde en meer in 't bijzonder van Nederland nagegaan. Dan komt een bespreking van de woeste gronden in Nederland en de wijzen van ontginning. Het derde hoofdstuk handelt over het bosch. Behalve een uitgebreid overzicht van de verschillende boomen worden o.a. de invloed van het bosch op het klimaat, de behandeling van het bosch en boschbranden besproken. Hierop volgt een beschrijving van het landbouw- en veeteeltbedrijf. Het vijfde hoofdstuk bevat een beschrijving van de dierenwereld in bosch en hei. Naast zoogdieren, reptilen, amfibieën en insecten worden vooral de vogels uitgebreid behandeld en tevens de vogelbescherming.

Ruim 500 foto's en cliché's van de Ned. Heide Mij., het Staatsboschbedrijf, de Vereeniging tot bescherming van vogels en teekeningen van Barendregt en de Bruyn geven het behandelde in beeld. Jammer dat er enkele teekeningen van de Bruijn zijn, die beslist beneden het peil van dit boek blijven.

Voor de jongens die zich aangetrokken voelen tot de Natuur zal dit boek ongetwijfeld een waardevol bezit zijn. Maar hoeveel zijn er niet, die liever voetbal- en bokswedstrijdverslagen lezen? Moge dit boek ook door vele opvoeders gelezen worden, opdat deze de jongeren zullen voorgaan in „belangstelling voor het landleven en in liefde en eerbied voor de natuur.”

T. J. B.

Kampeertikelen, ook voor niet-kampeeders. — Onze kampeerende natuurliefhebbers kennen al lang de onvolprezen N. T. K. C. (Ned. Touristen Kampeer Club) met haar lichtgewicht en kleinvolumen materiaal. Daarbij is er heel wat, dat ook niet kampeerende natuurliefhebbers op excursie goed te pas kan komen; maar de Club leverde alleen aan haar leden en dus was er geen aanleiding, hier die artikelen te noemen.

Sedert een paar maanden zijn echter vrijwel al deze artikelen ook te krijgen bij de fa. Carl Denig, Heerengracht 167, Amsterdam. Enkele volgen: Wateremmer van zwaar canvas, inhoud 10 Liter. Zeer geschikt voor het halen van zeewater. Als het canvas eenmaal nat is, laat het niet meer door. / 2.60

Wateremmer, inhoud 4 Liter. / 1.75.

Canvasbak, opvouwbaar, \pm 35 cM. middellijn. Zeer geschikt voor het uitzoeken buiten van in het schepnet gevangen dieren en zonder moeite in een buitenzak van een rugzak mee te nemen. / 1.60.

Kampmes met stevig lemmer, geschikt voor het uitsnijden van planten, en voor allerlei verder gebruik. In leeren scheede, die aan een gordel kan worden gedragen. / 2.15.

Kaarten-étui van oliezijde met drukknoopsluiting en draagkoord. Formaat ruim 14 x 24 cM. Stafkaartbladen, Sleswijk-kaarten e.d. kan men hierin meenemen en in de hevigste stortbuien raadplegen zonder dat ze nat en vuil worden. De lichtgele zijde is zeer doorzichtig en laat zelfs de tamelijk flauwe tint van de Stafkaartbladen in schetsdruk voldoende

zien. Alleen kan de zijde niet tegen schrammen van doorns en takken uit het struikgewas. Prijs f 1.25.

Zak van oliezijde met koordsluiting, $25 \times 27\frac{1}{2}$ cM., f 1.—; 19×20 cM. f 0.70. Deze bleken mij heel geschikt voor het meenemen in den zak van vochtig materiaal, zooals waterplanten.

Natuurlijk zijn daar ook stevige rugzakken, stuurtasschen, balhoofdtasschen e.d. te krijgen, maar al bijzonder practisch voor ieder die per fiets reist zijn nog de z.g. tenttasschen, $26 \times 32 \times 13$ cM., van canvas die met riemen over den bagagedrager rechts en links van het achterwiel gehangen worden. In een stel van zulke tasschen kan ongelooflijk veel worden meegenomen en doordat het gewicht laag bij den grond is, hindert de bagage veel minder dan wanneer ze b.v. in een mandje achterop wordt meegenomen. Wat op zandwegen e.d. al heel aangenaam is. Prijs f 12.50, in zeer eenvoudige uitvoering f 6.90.

Doch vraag maar eens een prijscourant aan bij de firma. Misschien koopt ge er dan wel ineens een tent bij!

Bergen op Zoom.

JAN G. SLOFF.

St. Pietersberg Curiosum. — De kalender „Ons Eigen Land”, uitgave van de fa. Weenink en Snel, den Haag, brengt als wandversiering voor 12—18 April 1925 een afbeelding van den St. Pietersberg, n.l. de graverij van de „Cimenteries réunies” met de ruïne Lichtenberg op den achtergrond. Men rekent die open wonde in het Limburgsche landschap blijkbaar tot „Mooi”-Nederland.

B. o. Z.

JAN G. SLOFF.

Het vlucht-instinkt van jonge reeën. — In het Novembernummer van Uw tijdschrift komt een stukje voor over „Reeënjongen”, waarin de schrijver verhaalt hoe hij in 't bosch een reetje vond, dat nog niet scheen te kunnen loopen, of althans nog geen besef van 't gebruik van zijn beentjes had.

Ik vermoed echter, dat dit rustig gedrag veeleer een gevolg van nog niet voldoende ontwikkeld vlucht-instinkt is geweest.

Het zal ongeveer 25 jaren geleden zijn, dat ik, dwalende door de groote bosschen van het Starnberger meer zuidelijk van München, plotseling honderd meter van mij af op 't voetpad een Reetje zag staan, 50 of 60 centimeter hoog, dus al niet zoo piepjong meer. Het diertje liep niet weg, maar keek me strak aan en legde zich, toen ik naderde, vlak op den weg neer. Hoe dicht ik bij kwam, hoe dieper het hals en kop, lang gestrekt, in 't toch maar lage gras, dat op 't pad groeide, trachtte neer te drukken, waarbij 't mij bleef aanstaren. Zoo bleef het ook liggen, toen ik er bij was. Ik nam het diertje op, streek het een beetje, zonder dat 't eenige angstige beweging maakte. Daarna zette ik 't weer op den grond vóór me neer. Een kort poosje bleef 't me nog aanzien en toen — wip — sprong 't rechts-omkeert, zette 't op een vluggen reeëngalop en was in een oogenblikje verdwenen.

Een ander voor mij merkwaardig feit van dien aard is een ontmoeting geweest met een Ringslang aan den oever van het Caputhermeer, een prachtig, stil meertje, midden in bosch, in de mooie Havelstreek, zuidelijk van Potsdam, weinig bewandeld, wijl de weg om 't meer „verboden” is.

Het dier, ruim een meter lang, lag gekronkeld bij een dikken boomstam. Het ging niet weg, toen ik naderbij kwam, richtte zich alleen een heel stuk op in de hoogte en „züngelte” met zijn slangentongetje naar mij toe, zonder erg boosaardig te schijnen.

Ook toen ik het prachtige diertje even met mijn stok aanraakte, niet om het te dooden, maar om te zien wat 't doen zou, ging 't niet weg, maar verhief zich alleen nog wat hooger. Het scheen niettemin totaal gezond, de donkere oogjes glinsterden als kleine zwarte agaates en de gele boog op den kop was van 't zuiverst licht citroengeel.

Een oogenblikje later toen ik wat afzijds was gaan staan, schoof het, langgestrekt, de vlakke helling af in 't meer.

Weet U, Mijnheer de Redakteur, een verklaring voor dit vreemde gedrag? Mijne ervaring met Slangen in Europa is overigens altijd geweest, dat ze op 't eerste gezicht aan den haal gingen, in tegenstelling met hunne soortgenooten in andere werelddeelen, die somtijds als verdoofd blijven liggen, ja zelfs wel eens een aanvallende houding gaan aannemen, ofschoon alleen ter verdediging.